

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ
ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ”

Харків
2013

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

**МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ
ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ”**

**для студентів факультету № 8
заочної форми навчання**

**Харків
2013**

Матеріали для практичних занять з навчальної дисципліни “Проведення у справі до судового розгляду” для студентів факультету № 8 заочної форми навчання / уклад. К. В. Гусаров. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 24 с.

У к л а д а ч К. В. Гусаров

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 9 від 21.11.2012 р.)*

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Провадження у справі до судового розгляду» спрямована на застосування норм цивільного процесуального права на стадії провадження до судового розгляду як самостійного провадження цивільного судочинства, порядку проведення попереднього судового засідання, розуміння особливостей таких інститутів, як забезпечення доказів та забезпечення позову, особливостей підготовки окремих категорій цивільних справ до судового розгляду тощо. Розрахована на студентів факультету підготовки професійних суддів.

За навчальним планом для студентів, що навчаються за заочною формою, передбачено самостійну роботу та практичні заняття у сесійний період.

Практичні заняття проходять у формі вирішення завдань, дослідження проблемних питань застосування цивільного процесуального законодавства. При підготовці студенти повинні опанувати нормативну базу та додаткову літератури за темою практичного заняття. Відповідь на завдання має бути обґрунтованою з посиланням на відповідні норми матеріального та процесуального права.

Підсумковою формою контролю знань є залік, мета якого перевірити рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати ці знання при вирішенні конкретних професійних завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати загальний стан основних процесуальних інститутів провадження у справі до судового розгляду; завдання підготовки справи до судового розгляду; основні питання пов'язані із процесуальним порядком залучення до участі у

справі суб'єктного складу правовідносин; процесуальний порядок забезпечення позову та забезпечення доказів; систему процесуальних актів та вимоги, яким повинні відповідати процесуальні документи;

вільно орієнтуватися в системі цивільного процесуального законодавства та судовій практиці у цивільних справах;

вміти правильно тлумачити та застосовувати норми цивільного процесуального права; складати процесуальні документи, які ухвалюються в межах провадження до судового розгляду справи; аргументувати власну точку зору та приймати процесуальні рішення.

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Національного
університету «Юридична академія
України ім. Ярослава Мудрого»
(протокол № 3 від 16.11.2012 р.)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ»

Тема 1. Загальні положення до судового розгляду та попереднє судове засідання

Місце провадження у справі до судового розгляду у системі цивільного процесу. Загальні положення провадження у справі до судового розгляду. Предмет стадії до судового розгляду. Мета стадії до судового розгляду. Співвідношення стадії до судового розгляду з стадією судового розгляду. Суб'єкти провадження у справі до судового розгляду. Акти суду у стадії провадження у справі до судового розгляду. Процесуальний порядок здійснення стадії до судового розгляду.

Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 р. № 5 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду».

Попереднє судове засідання. Відмова від позову, визнання позову та мирова угода на стадії до судового розгляду. Визначення змісту правової вимоги. Визначення характеру спірних правовідносин. Визначення матеріального закону, який регулює спірні правовідносини. Подання доказів. Витребування доказів. Судові доручення щодо збирання доказів. Забезпечення доказів. Зберігання, огляд та повернення речових доказів. Огляд доказів за їх місцезнаходження. Огляд речових доказів, що швидко псуються. Зустрічний позов. Підстави для забезпечення позову. Види забезпечення позову. Призначення експертизи. Види експертиз. Додаткова експертиза. Залучення до справи третіх осіб. Призначення справи до розгляду. Судові виклики та повідомлення.

Тема 2. Підготовчі дії по окремих категоріях цивільних справ

Підготовка справ, які виникають з трудових правовідносин. Доказування по справах, які виникають із трудових правовідносин. Суб'єктний склад у справах, які виникають із трудових правовідносин. Рішення по справах, які виникають із трудових правовідносин. Інформаційні листи Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм трудового права» від 27.09.2012 р., «Про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні та відшкодування власником або уповноваженим ним органом моральної шкоди, завданої несвоєчасною виплатою працівникові належних йому при звільненні сум, та початку його перебігу» від 02.03.2012 р.

Підготовка справ, які виникають з шлюбно-сімейних правовідносин. Доказування по справах, які виникають з шлюбно-сімейних правовідносин. Суб'єктний склад у справах, які виникають з шлюбно-сімейних правовідносин. Рішення по справах, які виникають з шлюбно-сімейних правовідносин. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 15.05.2006 «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів». Постанова Пленуму Верховного Суду України №3 від 30.03.2007 р. «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав». Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм матеріального права» від 27.09.2012 р.

Підготовка справ, які виникають із договірних правовідносин. Об'єкт судового захисту у справах, які виникають із договірних відносин. Сторони у справах які виникають із договірних відносин. Участь третіх осіб у справах які виникають із договірних відносин. Способи судового захисту у справах, які

виникають із договірних відносин. Співвідношення зобов'язальних і речових способів захисту цивільних прав. Інформаційні листи Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин» від 27.09.2012 р., «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів із зобов'язань, що виникають із договорів та інших правочинів» від 27.09.2012 р., Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012 року № 5 «Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин».

Підготовки справ, які виникають в зв'язку із завданням шкоди. Предмет доказування по спорах, які виникають в зв'язку із завданням шкоди. Розподіл обов'язків по доказуванню. Правові презумпції по спорах, які виникають в зв'язку із завданням шкоди. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм матеріального права» від 27.09.2012 р.

Підготовка справ щодо захисту честі, гідності та ділової репутації. Честь, гідність та ділова репутація, як об'єкт судового захисту. Участь третіх осіб у справах щодо захисту честі, гідності та ділової репутації. Судові рішення за результатами розгляду справ про захист честі, гідності та ділової репутації до судового розгляду. Постанова Пленуму Верховного Суду України №1 від 27.02.2009 р. «Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації фізичної та юридичної особи». Судова практика розгляду справ щодо захисту честі, гідності та ділової репутації.

Підготовка справ, які виникають із спадкових правовідносин. Об'єкт судового захисту у справах які виникають зі спадкових правовідносин. Судові рішення за результатами розгляду справ, які виникають зі спадкових правовідносин. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 30.05.2008 р. «Про практику розгляду судами України справ про спадкування» Су-

дова практика розгляду справ які виникають зі спадкових правовідносин. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «По практику застосування судами при розгляді справ окремих норм законодавства про власність та спадкування» від 27.09.2012 р.

Підготовка справ, які виникають із земельних правовідносин. Об'єкт судового захисту у справах які виникають із земельних правовідносин. Судові рішення за результатами розгляду справ, які виникають із земельних правовідносин. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 16.04.2004 р. «Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ». Судова практика розгляду справ які виникають із земельних правовідносин. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм земельного права» від 27.09.2012 р. Підготовка справ окремого провадження до судового розгляду. Об'єкт судового захисту у справах окремого провадження. Склад осіб у справах окремого провадження. Участь прокурора та органів державної влади та місцевого самоврядування у справах окремого провадження. Рішення по справах окремого провадження. Висновок експерта у справах окремого провадження.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Провадження у справі до судового розгляду у системі цивільного процесу

Питання для обговорення (колоквиум):

1. *Загальна характеристика провадження у справі до судового розгляду*
2. *Процесуальна форма провадження у справі до судового розгляду*
3. *Природа попереднього судового засідання.*
4. *Судові рішення у провадженні по справі до судового розгляду.*
5. *Процесуальний порядок попереднього судового засідання.*
6. *Фіксування попереднього судового засідання.*

Завдання

1. К. звернувся до суду з позовом до М. про стягнення заборгованості за договором позики в сумі 100 тис. грн. на підставі виданої останнім розписки. Ухвалою суду було відкрито провадження у справі та призначено попереднє судове засідання. На попередньому судовому засіданні суд запропонував сторонам укласти мирову угоду, роз'яснивши позивачу, що ухвалення на його користь рішення ще не означає його фактичне виконання, оскільки за статистикою в процесі виконавчого провадження фактично виконується в середньому лише кожне третє рішення, також часто затягуються строки їх виконання, через що купівельна спроможність стягуваних коштів внаслідок інфляції зменшиться. У свою чергу суддя пояснив і відповідачу, що укладення мирової угоди так само відповідає і його інтересам, оскільки інакше з нього можуть бути додатково стягнуті судові витрати, нарахування на суму боргу (інфляційні витрати, три відсотки річних), витрати виконавчого провадження і вико-

навчий збір. Крім того, укладення мирової угоди дозволить сторонам заощадити час та зберегти добрі стосунки між собою. Вислухавши суддю, відповідач висловив свою згоду на укладення мирової угоди, а позивач у свою чергу подав заяву про відвід судді, вважаючи, що він надто наполегливо примушує його до укладення мирової угоди та є упередженим. Суддя без винесення ухвали відхилив заяву позивача про відвід, пославшись на те, що у попередньому судовому засіданні такі заяви не розглядаються, одразу після чого постановив ухвалу про призначення справи до судового розгляду.

Які завдання стоять перед суддею на стадії провадження у справі до судового розгляду? Як, на Вашу думку, має діяти суддя у попередньому судовому засіданні: зберігати нейтралітет, керуючись принципами змагальності та диспозитивності, чи вживати заходів для примирення сторін? Дайте оцінку діям судді. Складіть ухвалу про визнання умов мирової угоди і закриття провадження у справі.

2. У січні 2009 р. Р. звернулась до Московського районного суду м. Харкова з позовом до Г. про стягнення матеріальної шкоди у сумі 50000 грн та моральної шкоди у сумі 10000 грн. В обґрунтування позовних вимог зазначила, що у ніч на 30.12.2008 р. в квартирі відповідачки відбулась розгерметизація радіатора, внаслідок чого позивачка протягом всієї ночі до 8-ї ранку змушена була збирати гарячу воду, яка понад 5-ти годин лилася в неї зі стелі. Через zalиття квартири зіпсовано побутову техніку загальною сумою 12000 грн, меблі на суму 25000 грн, квартира потребує ремонту на суму 13000 грн. Крім того, Р. зазнала моральних страждань, які оцінює у суму, визначену в позовній заяві, оскільки була змушена замість святкування протягом новорічної ночі лагодити внутрішньоквартирну електропроводку.

У попереднє судове засідання позивачка з'явилась разом із свідками Н. та М. й підтримала заявлені позовні вимоги, а також надала суду письмові докази на підтвердження розміру матеріальних збитків. Відповідачка визнала позов у повному обсязі. Суд допитав Н. – сусідку позивачки, яка пояснила, що

залиття квартири дійсно сталось у ніч на 30.12.2008 р., оскільки того ж дня вона особисто бачила його наслідки. Потім судом було допитано М. – подругу позивачки, яка пояснила, що на прохання Р. допомагала їй повідомити знайомих, запрошених у гості до Р. на заплановане ще у листопаді святкування Нового Року, про скасування цього заходу. Після цього судом було ухвалено рішення про задоволення позову, в обґрунтування якого покладено зазначені свідчення, пояснення сторін, а також обставини, підтверджені дослідженими судом письмовими доказами.

Які помилки було допущено судом? Яким чином відповідно до закону суд повинен був діяти? Визначте, як співвідносяться стадія провадження у справі до судового розгляду та стадія судового розгляду. Які учасники процесу можуть вступати у правовідносини, що виникають на стадії провадження до судового розгляду? Складіть мотивувальну частину рішення суду.

3. У жовтні 2009 р. прокурор Ківерцівського району Волинської області звернувся до суду з позовом в інтересах відділу культури і туризму Ківерцівської районної державної адміністрації до С. про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної установі у зв'язку з оплатою працівнику часу вимушеного прогулу. Зазначав, що рішенням місцевого суду від 30 червня 2009 р. Р. поновлений на посаді викладача Ківерцівської дитячої музичної школи і на його користь стягнуто 5455 грн середнього заробітку за час вимушеного прогулу. Посилаючись на те, що винним у незаконному звільненні Р. є директор цієї дитячої музичної школи С., просив стягнути з нього на користь позивача 5455 грн. Ухвалою суду від 7 жовтня 2009 р. було відкрито провадження у справі та призначено попереднє судове засідання на 5 листопада 2009 р. У зв'язку з неявкою прокурора у попереднє судове засідання суд постановив ухвалу про його відкладення на 9 листопада 2009 р. У зв'язку з повторною неявкою у попереднє судове засідання суд свою ухвалою залишив позовну заяву прокурора без розгляду, а також постановив окрему

ухвалу, якою довів до відома прокурора області зазначені обставини.

За якими правилами проводиться попереднє судове засідання? Чи може бути відкладено проведення попереднього судового засідання та/або оголошено в ньому перерву? Чи допускається при проведенні попереднього судового засідання залишення позовної заяви без розгляду? Чи правильно діяв суд? Складіть ухвалу, яку мав постановити суд у попередньому судовому засіданні, встановивши, що на нього не з'явився прокурор?

4. С. звернувся до суду з позовом до ВАТ «Житомирський завод хімічного волокна» про стягнення заборгованості із заробітної плати та вихідної допомоги, компенсації за втрату частини доходів у зв'язку з порушенням строків виплати заробітної плати, середньомісячного заробітку за кожен місяць затримки розрахунку при звільненні за період з 4 березня 2008 р. по фактичний день розрахунку, що був звільнений з роботи в зв'язку зі скороченням чисельності працівників. По закінченню підготовчих дій судом було постановлено ухвалу про призначення справи до розгляду. Відповідач подав апеляційну скаргу на зазначену ухвалу, вказуючи, що під час попереднього судового засідання судом не було забезпечено фіксування судового процесу технічними засобами. Ухвалою судді апеляційного суду апеляційну скаргу було повернуто у зв'язку з тим, що ухвала суду першої інстанції не підлягає оскарженню окремо від рішення суду. Після ухвалення судового рішення відповідач подав апеляційну скаргу на це рішення з тих самих мотивів.

Чи застосовуються під час попереднього судового засідання правила цивільного судочинства щодо фіксування судового процесу? Чи підлягають оскарженню в апеляційному порядку ухвали суду, постановлені у попередньому судовому засіданні, які опосередковують рух справи? Чи потрібно проводити попереднє судове засідання після направлення справи на новий розгляд за результатами апеляційного чи касаційного оскарження? Яку ухвалу має постановити суддя місцевого суду після направлення апеляційним судом справи на новий розгляд? Складіть цю ухвалу.

5. Суддею місцевого суду, 10 вересня 2009 р. постановлено ухвалу про відкриття провадження у справі за позовом О. до Н., про стягнення 10 000 грн. за договором позики. До заяви позивачем додана розписка, за якою відповідач зобов'язався повернути зазначену суму до 5 серпня 2009 р. В попередньому судовому засіданні відповідач позов не визнав, та зазначив, що грошей у позивача не позичав, а розписка є підробною. В зв'язку з цим, для перевірки достовірності зазначеної розписки він вимагав проведення експертизи. Враховуючи клопотання Н., судом була призначена судово-почеркознавча експертиза.

Виходячи з умов завдання складіть ухвалу суду про призначення справи до розгляду.

Тема 2. Підготовка окремих категорій цивільних справ

Завдання

1. До місцевого суду Фрунзенського району м. Харкова звернулась Д. з позовом до ТОВ „Веселка” про укладення трудового договору. Свої вимоги позивачка обґрунтовувала наступним. У березні 2009 р. у друкованих засобах масової інформації було розміщено оголошення про те, що кафе „Веселка” на роботу потрібні офіціанти. 20.03.2009 р. Д. звернулась за вказаним оголошенням з приводу пропонованої роботи, пройшла співбесіду з адміністратором цього кафе – Т., ознайомилась з умовами праці, написала заяву про прийняття на відповідну роботу, однак у заяві дату не вказала, оскільки її переконали, що ці відомості можна внести згодом, під час оформлення її трудових відносин із ТОВ. 21.03.2009 р. позивачка була фактично допущена до роботи та протягом усього робочого дня виконувала трудові обов'язки. Однак наприкінці дня, коли вона надала свої документи для укладення трудового договору, адміністратор Т. довідалась, що у позивачки є 2-х річна дитина. Після цього позивачці було відмовлено у прийнятті на роботу.

У своїх запереченнях відповідач посилався на те, що позивачка до роботи у вказаний нею день не допускалась, оскільки

ки звернулась з приводу роботи із відповідною заявою тільки 23.03.2009 р., про що свідчить дата, вказана у заяві. Проте задовольнити цю заяву відповідач не мав змоги, оскільки вакансія була зайнята із 20.03.2009 р., про що свідчить наказ про прийняття на роботу на посаду офіціанта Л.

Які фактичні обставини під час підготовки справи до судового розгляду підлягають з'ясуванню? Якими доказами вони можуть бути підтверджені? Визначте предмет доказування у справі. Які гарантії дотримання трудових прав жінок містить чинне законодавство? Які дії з підготовки справи до розгляду повинен здійснити суд? Складіть ухвалу попереднього судового засідання та ухвалу про призначення справи до розгляду.

2. Д.К. звернулась до суду з позовом до Ц.К. про розподіл сумісного майна подружжя. Свої вимоги позивачка обґрунтувала тим, що, перебуваючи із відповідачем із 20.04.2004 р. у шлюбі, вони набули майно – 2-х кімнатну квартиру, автомобіль марки Audi, гараж, побутову техніку – холодильник, 2 телевізори, пральну машину, побутовий комбайн, пароварку, праску, а також складське нежитлове приміщення загальною площею 250 кв.м. У позовній заяві позивачка зазначила, що з 2003 р. займається підприємницькою діяльністю, а її чоловік у липні 2004 р. був звільнений із роботи і з того часу ніде не працював, на облік у центр зайнятості не став. Усі спроби працевлаштування його не призвели до позитивного результату – ніде більше тижня він не працював. Все майно придбане позивачкою за власні кошти, натомість її чоловік почав уживати алкоголь, декілька разів перебував на лікуванні від алкогольної залежності. З його вини одного разу у складському приміщенні виникла пожежа, що підтверджується актом від 07.01.2008 р., а також, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, на їх автомобілі він вчинив ДТП, внаслідок чого автомобіль потребував капітального ремонту, а матеріальну шкоду власнику іншого пошкодженого автомобіля відшкодовувала позивачка. На підтвердження цих обставин позивачкою було надано суду відповідні документи: протокол від 23.02.2009 р., рахунок ТОВ „Автосвіт”

від 03.04.2009 р., виписки із рахунку в Альфабанку.

У зв'язку із викладеними обставинами, позивачка просила суд застосувати ч. 2 ст. 70 СК України та розподілити майно у нерівних частках, а саме – залишити у її власності двокімнатну квартиру, автомобіль, гараж та складське нежитлове приміщення, а побутову техніку – у власності чоловіка. Відповідач із позовними вимогами в цілому погодився та запропонував укласти мирову угоду. Суд оголосив перерву у попередньому судовому засіданні. Після перерви сторони надали суду письмову мирову угоду, відповідно до умов якої за відповідачем залишалось майно: телевізор, пароварка і праска, а також надавалось право користування квартирою, за позивачкою – усе інше майно. Суд визнав мирову угоду.

Проаналізуйте дії суду. Чи були, на вашу думку, у даному випадку підстави для застосування ч. 2 ст. 70 СК, якщо б відповідач заперечував проти розподілу майна у нерівних частках? Складіть ухвалу про закриття провадження у справі.

3. Ж. звернулася до суду з позовом до приватного сільськогосподарського підприємства «Першотравневе» про дострокове розірвання договору оренди земельної частки (паю), укладеного з її матір'ю як власницею цієї частки, посилаючись на те, що вона як спадкоємець на майно матері не бажає продовжувати дію цієї угоди, оскільки відповідач сплачує низьку орендну плату (1 % від вартості земельної частки), а також просить зобов'язати виділити земельну частку (пай) в натурі. Позивачка вказувала, що її матері на підставі одержаного в установленому порядку сертифіката належить земельна ділянка розміром 8,74 га (в умовних кадастрових гектарах) вартістю 22305 грн, яка увійшла в земельну ділянку, що була виділена в натурі єдиним масивом групі власників земельних часток (паїв) з метою надання цієї ділянки в оренду вказаному сільськогосподарському підприємству. Ухвалою суду було відкрито провадження у справі та призначено попереднє судове засідання.

Які процесуальні дії по підготовці цієї справи до судового розгляду має вчинити суддя? Визначте предмет доказування

та коло доказів, які мають бути досліджені по цій справі? Складіть ухвалу про процесуальні дії, які необхідно вчинити до судового розгляду по цій справі.

4. А. звернулася до місцевого суду Кіровського району м. Кіровограда з позовом до Б., який є громадянином і проживає у Російській Федерації, про стягнення аліментів на утримання спільної неповнолітньої дитини. Відповідно до вимог ст. 5 Мінської Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 р. судом було направлено доручення про вручення судових документів Б. та про допит його як відповідача. Документи 15 січня 2007 р. спрямовані на виконання до компетентного суду Російської Федерації, однак 30 січня 2008 р. повернуті без виконання через його неявку до суду за судовими викликами. Судом направлено повторне доручення від 4 березня 2008 р. 24 квітня 2009 р. доручення суду знову повернуто без виконання у зв'язку з неявкою Б. до суду за судовими викликами. У відповіді суддею Кімирського міського суду Тверської області зазначено, що на неодноразові виклики відповідач до суду не з'являвся, згідно відмітки поштового відділення конверт повернутий до суду з позначкою «за закінченням строку зберігання» та «відсутністю адресата по вказаній адресі», суддею Кімирського міського суду Тверської області здійснювався запит до ОУФМС по Тверській області в м. Кімри та Кімирському районі, на що була надана відповідь про те, що Б. зареєстрований за тією адресою, куди направлялись виклики судом.

Проаналізуйте дії судді на предмет відповідності вимогам закону і принципам цивільного процесуального права. Як у подальшому має діяти суд України? Який порядок направлення судових доручень іноземним судовим установам і якими нормативними документами національного та міжнародного законодавства це врегульовано? Складіть відповідне судове доручення.

5. У листопаді 2009 р. Коркова Р.П. звернулася до суду із позовом до районної ДПП та 10-ї нотаріальної контори про

відновлення строку для прийняття спадщини та визнання права власності на спадщину за законом. Позов мотивувала тим, що 20 вересня 2008 р. померла її тітка Воронова С.І., після якої залишилася спадщина у вигляді двокімнатної квартири. Зазначену квартиру померла заповідала своєму онуку Шубіну І.Ю., який спадщину не прийняв. В зв'язку з тим, що інших спадкоємців у Воронової С.І. немає, 15 жовтня 2009 р. позивачка звернулася до нотаріальної контори про прийняття спадщини та видачу свідоцтва про право на спадщину. Нотаріусом, 10-ї нотаріальної контори, відмовлено Корковій Р.П. у вчиненні відповідних дій, оскільки строк для прийняття спадщини нею пропущений, та роз'яснено, що вона може звернутися до суду з позовом про надання додаткового строку для подання заяви про прийняття спадщини.

Рішенням суду позов Коркової Р.П до ДПІ та 10-ї нотаріальної контори про відновлення строку для прийняття спадщини та визнання права власності на спадщину за законом задоволено частково. Встановлено додатковий строк для подачі заяви до нотаріальної контори про прийняття спадщини за законом, що залишилася після смерті Воронової С.І., протягом трьох місяців з дня набрання рішенням суду законної сили. У задоволенні позовних вимог про визнання права власності на спадщину відмовлено.

Чи правомірні дії суду? Визначте склад осіб, які братимуть участь у даній справі. Які процесуальні дії повинен вчинити суддя по підготовці цієї справи до судового розгляду? Складіть ухвалу суду про залучення третьої особи, яка не заявляє самостійні вимоги на предмет спору в разі, якщо відповідачем у позовній заяві буде вказане лише ДПІ.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ»

1. Провадження у справі до судового розгляду у системі цивільного процесу.
2. Загальні положення провадження у справі до судового розгляду.
3. Процесуальна форма провадження у справі до судового розгляду.
4. Реалізація завдань цивільного судочинства у провадженні по справі до судового розгляду.
5. Принцип диспозитивності та змагальності у провадженні по справі до судового розгляду.
6. Співвідношення до судового розгляду з судовим розглядом цивільної справи.
7. Загальна характеристика Постанови Пленуму Верховного Суду України № 5 від 12.06.2009 р. «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду».
8. Суб'єкти провадження у справі до судового розгляду.
9. Процесуальний порядок залучення співучасників та третіх осіб.
10. Залучення до справи правонаступників.
11. Процесуальний порядок здійснення стадії до судового розгляду.
12. Акти суду у провадженні по справі до судового розгляду.
13. Попереднє судове засідання у досудовому розгляді справи.
14. Предмет доказування. Фіксування попереднього судового засідання.
15. Судові рішення стадії провадження у справі до судового розгляду.
16. Визначення змісту правової вимоги та характеру спірних правовідносин.
17. Визначення матеріального закону, який регулює спірні правовідносини.

18. Подання доказів. Розкриття доказів сторонами.
19. Витребування доказів. Судові доручення щодо збирання доказів.
20. Забезпечення доказів.
21. Процесуальний порядок пред'явлення зустрічного позову.
22. Забезпечення позову.
23. Призначення справи до розгляду.
24. Розумний строк розгляду цивільних справ.
25. Судові виклики та повідомлення.
26. Особливі форми судових повідомлень у друкованих засобах масової інформації.
27. Система справ, які виникають із трудових правовідносин.
28. Об'єкт судового захисту по справах, які виникають із трудових правовідносин.
29. Суб'єктний склад у справах, які виникають із трудових правовідносин.
30. Особливості участі третіх осіб у справах, що виникають із трудових правовідносин.
31. Підготовка до судового розгляду справ, що виникають із трудових правовідносин.
32. Система справ, які виникають з сімейних правовідносин.
33. Об'єкти судового розгляду по справам, які виникають з сімейних правовідносин.
34. Система справ, що виникають з договірних правовідносин.
35. Суб'єктний склад справ, які виникають з сімейних правовідносин
36. Об'єкт судового захисту у справах, які виникають із договірних відносин.
37. Підготовка до судового розгляду справ, що виникають із договірних відносин
38. Участь третіх осіб у справах, які виникають із договірних відносин
39. Недійсні, нікчемні та неукладені правочини, як предмет судового розгляду.

40. Система цивільних справ, що виникають із правовідносин
41. Співвідношення зобов'язальних і речових способів захисту цивільних прав.
42. Система справ по спорах, які виникають у зв'язку із зв'язку із заподіянням шкоди.
43. Об'єкт судового захисту по справам, які виникають у зв'язку із заподіянням шкоди.
44. Суб'єктний склад цивільних справ, що виникають у зв'язку із заподіянням шкоди.
45. Особливості провадження справи до судового розгляду у справах, що виникають у зв'язку із завданням шкоди.
46. Презумпції у справах, які виникають зі спорів у зв'язку із завданням шкоди.
47. Розподіл обов'язків по доказуванню у справах, які виникають зі спорів у зв'язку із завданням шкоди.
48. Честь, гідність та ділова репутація, як об'єкт судового захисту.
49. Система цивільних справ про захист честі, гідності та ділової репутації.
50. Участь третіх осіб у справах щодо захисту честі, гідності та ділової репутації.
51. Особливості співучасті у справах щодо захисту честі, гідності та ділової репутації.
52. Процесуальні особливості підготовки до судового розгляду справ про захист честі, гідності та ділової репутації.
53. Загальна характеристика Постанови Пленуму Верховного Суду України №1 від 27.02.2009 р. «Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації фізичної та юридичної особи».
54. Спадкові правовідносини та система справ, які виникають із спадкових правовідносин.
55. Об'єкт судового захисту у справах, які виникають зі спадкових правовідносин.
56. Суб'єктний склад по справах, які виникають зі спадкових правовідносин.

57. Участь у третіх осіб у справах, які виникають зі спадкових правовідносин.

58. Загальна характеристика Постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 30.05.2008 р. «Про практику розгляду судами України справ про спадкування».

59. Об'єкт судового захисту у справах, які виникають із земельних правовідносин.

60. Система цивільних справ, що виникають із земельних правовідносин.

61. Особливості провадження до судового розгляду справ окремого провадження.

62. Узагальнення судової практики та постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ відносно провадження по справам до судового розгляду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Курс цивільного процесу: підруч. / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 1352 с.

Комаров В. В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України / В. В. Комаров. – Х.: Право, 2012. – 624 с.

Луспенник Д. Д. Настільна книга професійного судді при розгляді цивільних справ (складання судових процесуальних документів за новим ЦПК України) / Д. Д. Луспенник. – Х.: Харків юрид., 2005.

Постанови Пленуму Верховного Суду України // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/623809DCB56E022BC2256C95003CF7EA?OpenDocument&Start=1&Count=300>

Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_plenumu.html

Інформаційні листи Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/informacijni_listi.html

Рішення Європейського суду з прав людини щодо України // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/0/19612>

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Програма навчальної дисципліни «Провадження у справі до судового розгляду».....	5
Завдання для практичних занять та самостійної роботи.....	9
Програмні питання з навчальної дисципліни «Провадження у справі до судового розгляду».....	18
Список літератури.....	22

Навчальне видання

МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ
ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ”

для студентів факультету № 8
заочної форми навчання

*При підготовці матеріалів використовувались положення
«Навчально-методичного посібника з навчальної дисципліни
“Проведення у справі до судового розгляду”» для студентів V курсу
факультету № 4 / уклад.: В. В. Комаров, М. В. Жушман, К. А. Гузе
та ін. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010.*

У к л а д а ч ГУСАРОВ Костянтин Володимирович

Відповідальний за випуск *В. В. Комаров*

Редактор *О. І. Борисенко*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 22.11.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 1,5. Облік.-вид. арк. 0,82. Вид. № 217.
Тираж 100 прим. Зам. № 4529. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.